

[A. C. Normann.]

gode grunde derfor af personalepolitisk eller af anden art, som jeg ikke har forudsætninger for at bedømme. Den højtærede justitsminister har i virkeligheden, synes jeg, ret godt begrundet, at der var sådanne hensyn.

Men det spørgsmål, som forslagsstillerne lægger vægt på, er jo, hvilken fremgangsmåde der derefter tages i anvendelse, og det har det radikale venstre, som jeg har sagt, ikke noget imod at drøfte i et udvalg.

Det vil dog vist, tror jeg — det er også et spørgsmål, der er aktualiseret i dag af de foregående talere — vække berettiget modstand i befolkningen, hvis man går så vidt som til at fratage justitsministeren adgangen til at give tilladelse til appel til højesteret. Der er sager af en sådan art, at det folkelige element ikke bør overses og hindres i at gøre sig gældende ikke blot ved domsmænd eller nævninge, men også gerne ved adgangen til efterprøvelse ved den højeste ret, vi har. Jeg kunne tænke mig, at man burde overveje, om ikke der ved siden af justitsministeren burde være en klageinstans; det kan nok siges at være noget uheldigt, at justitsministeren for det første bestemmer, der skal rejses tiltale, og man derefter forudsætter, at den, der er rejst tiltale imod, taber sin sag og derefter ikke kan komme videre og få anket sin sag til den tredje instans, fordi justitsministeren, der har anklaget ham og har fået medhold, nægter ham det. Jeg synes som sagt, at justitsministeren fortsat skulle have adgang til at tillade det i den udstrækning, han ønskede det, men jeg er også meget interesseret i at få oplyst i udvalget, om det ret ofte forekommer, at justitsministeren nægter folk adgang til højesteret i et tilfælde som det, jeg her har nævnt. Det er også rigtigt, at det er ikke et spørgsmål, som anfægter domstolenes uafhængighed, og man kan jo så diskutere, om det hører hjemme ved denne sags behandling eller ikke. Jeg synes ikke, der kunne være noget i vejen for at tage det op. I øvrigt tror jeg også, det ville være rigtigt at inddrage advokaterne, de retssøgende parters repræsentanter, og give dem en vis medindflydelse, hvis der skal træffes en ny ordning eller man går til foranstaltninger af den art, som forslagsstillerne tænker sig,

såfremt dette skulle blive resultatet af en eventuel kommissions nedsættelse.

Der er rejst så mange spørgsmål her både af de foregående talere og af mig, at jeg synes, dette meget stærkt begrundet, at folketinget nu nedsætter et udvalg til nærmere at undersøge, hvad der kan anføres for og imod forslaget og eventuelle hensigtsmæssige ændringer.

Poul Dam: I sin fremsættelsestale i sin tid — det er jo snart længe siden — indledte det ærede medlem hr. Johan Asmusen lige så formfuldendt som en ældre lærebog i samfundskundskab for realklassen, nemlig med en smuk bekendelse til magtens tredeling. Det hører jo til de ærværdige levn fra den fødemokratiske idéverden og ligger måske nok nær Montesquieu, der var tankens ophavsmand. Denne havde som bekendt et meget lidt demokratisk samfundsideal. Hans ideal var det 18. århundredes England; jeg er ikke helt klar over, om dette ideal også er de uafhængiges. Det er for så vidt forståeligt, at dette ideal stadig væk optræder i grundloven; også indholdsløse traditioner kan jo have deres værdi, men nogen realitet har dette ikke mere. Det er bare en skolebogsfløvselse eller, om man vil, en hellig ko, og man opdager i denne sammenhæng, at hellige køer egner sig ikke til at spænde for en eller anden vogn.

Demokratiets realitet er i dag noget ganske andet, nemlig at al magt er undergivet folkets kontrol. Sandt nok bliver denne kontrolmyndighed ikke anvendt på alle felter, men den er der, nemlig som en mulighed, der når som helst kan virkeliggøres. Al magt kan naturligvis misbruges, men det er målestokken for demokratiets sundhed, i hvor høj grad der faktisk finder misbrug sted, og jeg er overbevist om, at det danske samfund i vor tid frembyder færre tilfælde af magtmisbrug end de allerfleste andre samfund, og jeg tror, at dette skyldes både den frie offentlige debat og den koncentration af offentlighedens kontrolfunktion, som sker gennem folketinget og gennem den parlamentarisk ansvarlige regering.

Derfor forekommer det foreliggende forslag dels temmelig overflødigt, dels er det, hvis det virkelig skulle have været nødvendigt,